

Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về  
thẩm quyền xét xử vụ án hình sự của tòa  
án nhân dân các cấp : Luận văn ThS /  
Nguyễn Phương Hoa ; Nghd. : TS.  
Nguyễn Ngọc Chí . - H. : Khoa Luật, 2007  
. - 108 tr. + Đĩa mềm

Tóm tắt: Nghiên cứu về thẩm quyền xét xử vụ án hình sự của Tòa án nhân dân các cấp. Trình bày sự hình thành và phát triển của chế định, các quy định của pháp luật hiện hành và chỉ ra những điểm mới trong các quy định về thẩm quyền xét xử của Bộ luật tố tụng hình sự hiện hành so với các quy định trước đây. Đồng thời trình bày thực tiễn áp dụng và các giải pháp nhằm hoàn thiện các quy định của pháp luật về thẩm quyền xét xử vụ án hình sự của Tòa án nhân dân các cấp và nâng cao hiệu quả xét xử trong giai đoạn hiện nay

## MỤC LỤC

|                                                                                                      |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| <b>MỞ ĐẦU</b>                                                                                        | 1 |
| <b>Chương 1. MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VỀ THẨM QUYỀN XÉT XỬ VỤ ÁN HÌNH SỰ CỦA TOÀ ÁN</b>                 | 3 |
| <b>1.1. Khái niệm thẩm quyền xét xử của Tòa án</b>                                                   | 3 |
| <b>1.2. Các căn cứ để phân định thẩm quyền xét xử của Tòa án</b>                                     | 4 |
| 1.2.1 Căn cứ vào điều kiện về chính trị, kinh tế - xã hội                                            | 4 |
| 1.2.2. Căn cứ vào tính chất, mức độ và sự phức tạp của vụ án                                         | 4 |
| 1.2.3. Căn cứ vào cách thức tổ chức hệ thống cơ quan nhà nước nói chung và cơ quan tư pháp nói riêng | 5 |
| 1.2.4. Căn cứ vào khả năng của các cơ quan tiến hành tố tụng và năng lực của người tiến hành tố tụng | 5 |
| 1.2.5. Căn cứ vào khả năng tiết kiệm chi phí cho hoạt động tố tụng                                   | 5 |

|                                                                                                                                                                          |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1.2.6. Căn cứ vào khả năng bảo đảm tối đa các quyền và lợi ích<br>hợp pháp của công dân và người tham gia tố tụng                                                        | 5  |
| 1.2.7. Căn cứ vào mối liên hệ giữa thẩm quyền của Toà án với<br>các chế định tố tụng hình sự khác                                                                        | 5  |
| <b>1.3. Thẩm quyền xét xử hình sự của một số nước trên thế giới.</b>                                                                                                     | 5  |
| 1.3.1. Hợp chủng quốc Hoa Kỳ                                                                                                                                             | 5  |
| 1.3.2. Anh quốc                                                                                                                                                          | 5  |
| 1.3.3. Pháp                                                                                                                                                              | 5  |
| 1.3.4. Trung Quốc                                                                                                                                                        | 6  |
| 1.3.5. Bài học rút ra từ kinh nghiệm của các nước                                                                                                                        | 6  |
| <b>1.4. Sự hình thành và phát triển các quy định về thẩm quyền xét<br/>xử của Toà án các cấp từ năm 1945 đến trước khi ban hành Bộ luật tố<br/>tụng hình sự năm 2003</b> | 6  |
| 1.4.1. Giai đoạn từ 1945 đến 1959                                                                                                                                        | 6  |
| 1.4.2. Giai đoạn từ năm 1959 đến năm 1975                                                                                                                                | 7  |
| 1.4.3. Giai đoạn từ năm 1975 đến trước khi ban hành Bộ luật tố<br>tụng hình sự năm 1988                                                                                  | 7  |
| 1.4.4. Giai đoạn từ năm 1988 đến trước khi ban hành Bộ luật tố<br>tụng hình sự năm 2003                                                                                  | 7  |
| <b>Kết luận chương 1</b>                                                                                                                                                 | 8  |
| <b>Chương 2. Thẩm quyền xét xử vụ án hình sự của Toà án nhân dân theo<br/>quy định của pháp luật hiện hành</b>                                                           | 8  |
| <b>2.1. Thẩm quyền xét xử sơ thẩm</b>                                                                                                                                    | 8  |
| 2.1.1. Thẩm quyền xét xử theo sự việc                                                                                                                                    | 9  |
| 2.1.2. Thẩm quyền xét xử theo lãnh thổ                                                                                                                                   | 9  |
| 2.1.3. Thẩm quyền xét xử theo đối tượng                                                                                                                                  | 10 |
| <b>2.2. Thẩm quyền xét xử phúc thẩm</b>                                                                                                                                  | 10 |
| 2.2.1. Thẩm quyền xét xử phúc thẩm                                                                                                                                       | 10 |
| 2.2.2. Phạm vi xét xử phúc thẩm                                                                                                                                          | 10 |
| 2.2.3. Thẩm quyền ra quyết định của Hội đồng xét xử phúc thẩm                                                                                                            | 10 |
| <b>2.3. Giám đốc thẩm và tái thẩm</b>                                                                                                                                    | 11 |
| 2.3.1. Thẩm quyền giám đốc thẩm, tái thẩm                                                                                                                                | 11 |
| 2.3.2. Phạm vi giám đốc thẩm, tái thẩm                                                                                                                                   | 11 |
| 2.3.3. Thẩm quyền quyết định của Hội đồng giám đốc thẩm, tái thẩm                                                                                                        | 11 |
| 2.3.3.1. Thẩm quyền quyết định của Hội đồng giám đốc thẩm                                                                                                                | 11 |
| 2.3.3.2. Thẩm quyền quyết định của Hội đồng tái thẩm                                                                                                                     | 11 |
| <b>2.4. Giải quyết tranh chấp về thẩm quyền xét xử</b>                                                                                                                   | 12 |
| 2.4.1. Chuyển vụ án                                                                                                                                                      | 12 |

|                                                                                                                                                                                                   |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 2.4.2. Giải quyết tranh chấp về thẩm quyền xét xử                                                                                                                                                 | 12 |
| <b>Kết luận chương 2</b>                                                                                                                                                                          | 12 |
| <b>Chương 3. Thực tiễn áp dụng và các giải pháp nhằm hoàn thiện các quy định về thẩm quyền xét xử vụ án hình sự của Tòa án nhân dân</b>                                                           | 13 |
| 24. Nguyễn Duy (2000), “Nguyên nhân và giải pháp khắc phục án quá tải ở Tòa án phúc thẩm Tòa án nhân dân tối cao hiện nay”, <i>Tạp chí pháp lý</i> , (11), tr.14.                                 |    |
| 25. Nguyễn Đức Mai (1993), “Về thẩm quyền của Tòa án cấp phúc thẩm”, <i>Tạp chí Tòa án nhân dân</i> , (8), tr.2.                                                                                  |    |
| 26. Nguyễn Đức Mai (1995), “Phạm vi xét xử phúc thẩm”, <i>Tạp chí Tòa án nhân dân</i> , (10), tr.3.                                                                                               |    |
| 27. Nguyễn Đức Mai (1996), “Vai trò của Tòa án trong việc thực hiện chức năng xét xử trong tổ tụng hình sự”, <i>Tạp chí Nhà nước và pháp luật</i> , (8), tr.31.                                   |    |
| 28. Nguyễn Văn Du (2001), “Vị trí của Tòa án trong hoạt động tổ tụng hình sự”, <i>Tạp chí Tòa án nhân dân</i> , (11), tr.1-2.                                                                     |    |
| 29. Nguyễn Văn Hiện (1997), “Vấn đề thực tiễn, lý luận và yêu cầu hoàn thiện thẩm quyền xét xử giám đốc thẩm các vụ án hình sự của Tòa án các cấp”, <i>Tạp chí Tòa án nhân dân</i> , (4), tr.1-3. |    |
| 30. Nguyễn Văn Hiện (1999), “Vấn đề giới hạn xét xử của Tòa án nhân dân”, <i>Tạp chí Tòa án nhân dân</i> , (8), tr.1-5                                                                            |    |
| 31. Nguyễn Ngọc Hoà (1993), “Quyết định hình phạt trong luật hình sự Việt Nam - Một số vấn đề lý luận”, <i>Tạp chí Tòa án nhân dân</i> , (1), tr.19                                               |    |
| 32. Nguyễn Văn Huyền (1997), “Căn cứ phân định thẩm quyền xét xử của Tòa án”, <i>Tạp chí nhà nước và pháp luật</i> , (5), tr.26-34.                                                               |    |
| 33. Nguyễn Văn Huyền (2002), <i>Thẩm quyền của Tòa án các cấp theo Luật tổ tụng hình sự Việt Nam</i> , Luận án tiến sĩ luật học, Trường Đại học Luật Hà Nội.                                      |    |
| 34. Nguyễn Văn Tiến (1998), <i>Thẩm quyền của Tòa án cấp phúc thẩm trong tổ tụng hình sự</i> , Luận án Thạc sĩ luật học, Trường Đại học Luật Hà Nội.                                              |    |
| 35. Nguyễn Hoài Nam (2001), “Một số vấn đề về sửa đổi bổ sung lần thứ 4 Bộ luật tố tụng hình sự”, <i>Tạp chí Tòa án nhân dân</i> , (5), tr.18-19.                                                 |    |
| 13. Đinh Văn Quế (2004), <i>Bình luận khoa học Bộ luật tố tụng hình sự năm 2003 về xét xử sơ thẩm, phúc thẩm, giám đốc thẩm và tái thẩm</i> , Nxb tổng hợp thành phố HCM.                         |    |
| 14. Khoa luật Đại học Quốc gia Hà Nội (2001), <i>Giáo trình luật tố tụng</i>                                                                                                                      |    |

*hình sự Việt nam*, Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội.

15. Khoa luật Đại học Quốc gia Hà Nội (2001), *Giáo trình luật hiến pháp của các nước tư bản*, Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội.
16. Khoa luật Đại học Quốc gia Hà Nội (2004), *Cải cách tư pháp ở Việt Nam trong giai đoạn xây dựng nhà nước pháp quyền*, Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội.
17. Lê Cẩm (2001), “Tổ chức bộ máy quyền lực Nhà nước trong giai đoạn xây dựng Nhà nước pháp quyền Việt Nam: Một số vấn đề lý luận và thực tiễn”, *Tạp chí Nhà nước và pháp luật*, (11), tr.8-16.
18. Lê Cẩm (2001), “Nhà nước pháp quyền: Các nguyên tắc cơ bản”, *Tạp chí nghiên cứu lập pháp*, (9), tr.59-67.
19. Lê Cẩm (2002), “Cải cách hệ thống toà án trong giai đoạn xây dựng nhà nước pháp quyền Việt nam”, *Tạp chí nghiên cứu lập pháp*, (4), tr.21-30.
20. Lê Cẩm (2003), “Những vấn đề lý luận cấp bách về cải cách tư pháp cần được triển khai nghiên cứu trong khoa học pháp lý Việt Nam hiện nay”, *Tạp chí kiểm sát*, (7), tr.1-6 và 12.
21. Lê Cẩm (2003), “Cải cách tư pháp ở Việt Nam trong giai đoạn xây dựng nhà nước pháp quyền”, *Tạp chí khoa học thuộc Đại học Quốc gia Hà Nội*, (3), tr.23-32.
22. Lê Cẩm (2005), “Những vấn đề lý luận cơ bản về cải cách tư pháp trong xây dựng Nhà nước pháp quyền”, *Các chuyên đề lý luận chuyên sâu về tổ chức quyền tư pháp dành cho học viên cao học và nghiên cứu sinh*.
23. Mai Anh (1999), “Thẩm quyền kháng nghị theo thủ tục giám đốc thẩm và thẩm quyền giám đốc thẩm các vụ án hình sự của Toà án”, *Tạp chí luật học*, (1), tr.34-37.

### **3.1. Thực tiễn áp dụng các quy định về thẩm quyền xét xử của Toà án nhân dân.**

- |                                                                                                 |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 3.1.1. Kết quả đạt được trong công tác xét xử                                                   | 13 |
| 3.1.1.1. Về công tác xét xử sơ thẩm                                                             | 13 |
| 3.1.1.2. Về công tác xét xử phúc thẩm                                                           | 13 |
| 3.1.1.3. Giám đốc thẩm và tái thẩm                                                              | 14 |
| 3.1.2. Một số tồn tại trong việc áp dụng các quy định về thẩm quyền xét xử của Toà án nhân dân. | 14 |

### **3.2. Phương hướng, giải pháp hoàn thiện và bảo đảm thực hiện các quy định về thẩm quyền xét xử của Toà án nhân dân**

- |                                                                                       |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 3.2.1. Phương hướng hoàn thiện các quy định về thẩm quyền xét xử của Toà án nhân dân. | 15 |
| 3.2.2. Các giải pháp nhằm hoàn thiện và bảo đảm thực hiện các                         | 15 |

quy định về thẩm quyền xét xử của Tòa án nhân dân.

3.2.2.1. Hoàn thiện các quy định về thẩm quyền xét xử sơ thẩm 16

3.2.2.2. Hoàn thiện các quy định về thẩm quyền xét xử phúc thẩm. 17

3.2.2.3. Hoàn thiện các quy định về thẩm quyền giám đốc 18

thẩm và tái thẩm

3.2.2.4. Một số giải pháp bảo đảm thực hiện các quy định 18

về thẩm quyền xét xử của Tòa án nhân dân

**Kết luận chương 3** 19

**KẾT LUẬN** 20

**TÀI LIỆU THAM KHẢO**